

VANSKELIGHETSGRAD

Et fint nybegynnerprosjekt, der alle kan henge med.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

1 dag (for selve bålstedet)

PRIS

Ca. 1000 kroner (selve bålstedet)

MATERIALER

- Stålring, her diameter 70 cm
- Avrettingsgrus
- Betongsteiner, 5/7 x 14 x 21 cm

SPESIALVERKTØY

- Kjeglebor til stål

RØYKFRITT BÅLSTED

Bål i hagen er kos. Røyk, derimot, skaper sjelden begeistring. **Derfor skal vi vise deg hvordan du kan minimere røyken fra bålplassen din.** Noe av hemmeligheten er å tilføre mye luft til bålet.

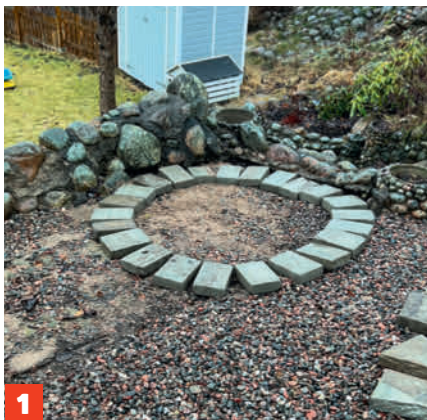
Du skal ikke sitte lenge foran et bål før du begynner å kjenne røyklukt. Forbrenningen i bålstedet er av stor betydning. Hvis veden får luft inn i bunnen av bålet, vil det brenne med mye mindre røyk.

Dette ildstedet består av en stålring som det er boret hele 158 hull i. Ringen er plassert på et rundt «fundament» av betongsteiner, som er bygget i en åpen konstruksjon slik at det kommer luft inn til bålet i stålringen. Alt for å oppnå den aller beste forbrenningen.

Om veden du fyrer med er våt eller tørr, har selvsagt også stor betydning for røykutviklingen. Jo tørrere veden er, desto mindre røyk. □

Bål i hagen er koselig – bortsett fra røykosen. Den er minimal fra denne bålplassen, fordi ildstedet er bygget etter et spesielt prinsipp.

Gjør en prøveopplegging

Å bygge en bål plass krever litt forberedelser. Du må finne en god plassering, og deretter må bakken planeres og komprimeres slik at steinene rundt bål plassen står solid.

1. Plasser steinene der du vil ha bål plassen. Da får du et godt inntrykk av hvor stor plassen blir og en god oversikt over prosjektet generelt.

2. Forbered underlaget slik at du kan bygge bål plassen på et plant underlag. Her skal det først fjernes litt grus slik at også det øverste jordlaget kan fjernes. Cirka 12 cm graves av. Deretter jevnes og stemples jordlaget.

3. Legg et lag med avrettingsgrus oppå jordlaget. Hvis du plasserer to rette planer i ønsket høyde på hver side på underlaget, kan du jevne ut grusen. Kontroller med et vater at underlaget er rett. Hvis du ikke har en rettholt, kan du bruke et langt, rett bord til utjevningen. Dette gjør du ved å trekke bordet i sikksakk langs de to plankene i sidene.

4. Gjør en testoppstilling av stålringen. Denne stålringen er kjøpt i USA, der begrepet «smokeless firepit» har sin opprinnelse. Det er denne typen bål plass vi ønsker å bygge. Men du kan bruke en hvilken som helst stålring til bål plassen.

5. Lag en prøvelegging med steinene som stålringen skal hvile på. Her er fundamentet for stålringen bygget opp av steiner som legges i en sirkel rundt ringen. Betongsteinene legges med kortsiden mot stålringen. Dette skaper en åpen konstruksjon der luft lettere kan trenge ned i bunnen av ildstedet, noe som gir god forbrenning – uten røyk.

Bygg fundamentet til stålringsen

Nå skal du begynne å bygge fundamentet for stålringsen. Det bores også hull i stålringsen før den settes på plass oppå fundamentet av betongstein.

1. Legg steinene på plass i en sirkel som passer rundt stålringsen. Hvis du tegner av stålringsens form i avrettingsgrusen, har du en oppmerking å rette deg etter. Når den første raden er justert, er det enkelt å legge de neste radene oppå.

2. Legg steinene i halvforbånd. Det betyr at de ligger forskjøvet med en halv steins bredde når neste rad legges oppå. Du kan bruke mange forskjellige typer stein, bare de legges på en måte som gjør at det kommer luft inn i stålringsen.

3. Bor hull i stålringsen slik at det kommer luft inn i bålet. Her bores hullene med et stålkjeglebor med en avstand på cirka 7 cm over hele stålringsens overflate. Bor hullene, her 158 stk, i rader. Det er plass til fire rader i denne stålringsen. Hullene gjør at luft kan komme inn til flammene i stålringsen – også i bunnen av den.

4. Stålringsen settes på plass når betongsteinfundamentet er ferdig. I dette tilfellet er det hensiktsmessig med en høyde på fire rader med steiner, der den første steinraden er 5 cm høy og steinene i de andre radene er 7 cm høye.

5. Her lages det også en testoppstilling på en halvmur, ettersom det ble en del stein til overs. Halvmuren kan både holde stålringsen på plass og gi ly for ilden.

Terrasse bygges rundt bålstedet

Her bygger vi et tregulv rundt bålplatsen, slik at den blir en fullt integrert del av en større terrasse. Det lages også en halvmur av betongstein rundt bålet.

1. Bygg en underkonstruksjon til terrassegulvet. Den lages av 48 x 98 mm bjelker og består av to langsider med tverrbjelker mellom. Tverrbjelkene legges med 60 cm senteravstand – det gir en god og solid understøtting til terrassebordene.

2. Gulvbjelkene er klosset opp på betongheller slik at de ligger rett. Det øverste jordlaget er fjernet på forhånd, og grunnen er stampet og komprimert med et lag avrettingsgrus på toppen.

3. Monter terrassebordene med terrasse-skruer. Ved bålplatsen skjærer du bordene til med stikksag, slik at det blir 7 cm avstand til betongsteinene.

4. Lag halvveggen på «baksiden» av bålplatsen av de gjenværende betongsteinene. Legg steinene i halvforband, med en stein mindre i hver rekke, slik at veggen får en pyramideform. Du kan eventuelt også lime steinene på plass.

5. Lag gjerne et kveldslys til bålplatsen. Det kan være en lampe med skumringsrelé som plasseres i bålplatsen når den ikke er i bruk. Skumringsreleet slår lyset på automatisk når det er mørkt nok. Effekten blir størst hvis du har bygget en halvvegg som kan reflektere lyset.

